

Kotiseutukosteikko –Life

Kiuruvesi, Lahnasen kosteikko

Elinympäristö – Tulvasuojelu – Vesiensuojelu – Virkistyskäyttö – Maisema - Biodiversiteetti

Lähtötilanne

Lahnasen kosteikon maapohja on vesijättöaluetta, mikä on lunastettu kiinteistöön.

Alue oli joutomaa-aluetta, eikä soveltunut viljelyyn tai metsänkasvatukseen.

Ennen umpeenkasvua luhtaa on käytetty karjan laidunnukseen, mikä on pitänyt alueen avoimena ja hyvänä vesilintu ja kahlaajaympäristönä.

Laidunnuksen loputtua alue on kasvanut umpeen lähinnä maatalouden aiheuttamasta kiintoaine- ja ravinnekuormituksesta johtuen.

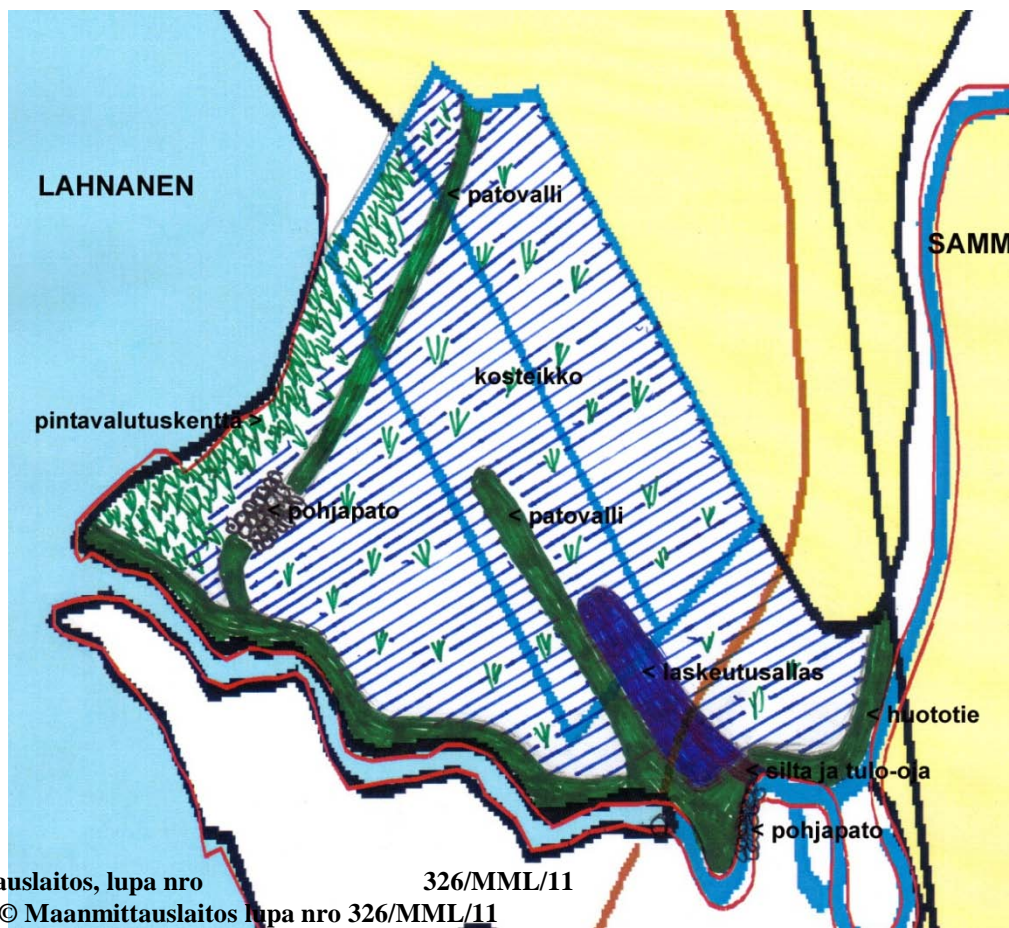
Kohde ilmoitettiin valtakunnallisessa kosteikkokartoituksessa maanomistajan toimesta

Tavoitteet

Kosteikon ensisijaisena tavoitteena on lisätä merkittävästi vesilintujen ja muiden kosteikkolajien elinympäristöä ja toimia yläpuolisen alueen valumavesien suodattimena, poistaen siitä kiintoaineita ja ravinteita.

Lisäksi kosteikko lisää alueen monimuotoisuutta ja virkistysarvoa

Miten kosteikko perustettiin

- **Kosteikon alueelta poistettiin puusto ja osa kannoista, mitkä korjattiin tilan energiakäyttöön.**
- **Kosteikko tehtiin kaivamalla maanomistajan omalla telakaivurilla.**
- **Osa kaivusta syntyneestä maasta käytettiin viereisten peltolohkojen kunnostukseen ja loppu muotoiltiin kosteikkoon rakennettuihin saarekkeisiin, vedenohjausniemekkeeseen ja patovalliin**
- **Vesi kosteikkoon tulee läheisten peltojen salaojista sekä pintavalumana. Lisäveettä kosteikkoon ohjataan kosteikon vieressä virtaavasta Sammakkopurosta erityisesti ylivirtaama-aikaan jolloin kosteikossa voidaan käsitellä osa tulvavesistä.**

- **Kosteikon vedenpintaa säädellään patovalliin rakennetulla pohjapadolla, johon tuli kiinteä tiivisteosa ja suodatinkangas, pohjapato verhoiltiin kivillä. Pohjapadon säännöstelyleveys on 4 metriä ja tulvaleyveys 6 metriä**
- **Pohjapadon kohdalle asennettiin tyhjennys / läpivirtausputki, jonka avulla kosteikko voidaan tyhjentää järven vedenpinnan tasolle**
- **Vesi kosteikosta ohjautuu pohjapadon kautta patovallin takana olevaan syvempään altaaseen, mistä se suotautuu kasvuston kautta järveen**

- **Patovalli toimii kosteikon kiertävänä huoltotienä, mikä helpottaa kosteikon jatkohoitoa**

- **Kosteikon monimuotoisuuden lisäämiseksi kosteikkoon jätettiin saarekkeitä ja niemekkeitä**

Kosteikon faktat

- Kosteikon kokonaispinta-ala 2,4 ha, josta vesialuetta 2 ha
- Kosteikon ja Sammakkopuron valuma-alue n. 1.100 ha, josta peltoa n. 200 ha
- Kosteikon laskennallinen kustannusarvio oli 30.000 €, josta
 - Maastotyöt ja suunnittelu 1.800 €
 - Raivaus ja raivausjätteen kuljetus 7.200 €
 - Kaivinkonetyö ja maansiirto 18.000 €
 - Tarvikkeet 2.400 €
 - Muut työt 600 €
- Kotiseutukosteikko Life+ rahoitti hanketta maastotöiden, suunnittelun ja kaivinkonetöiden osalta 6200 eurolla

Kosteikon faktat

- **Suurimman osan kustannuksista maanomistaja hoiti omalla työllä ja omalla kustannuksellaan, eli talkoilla**
- **Ilman maanomistajan merkittävää aktiivisuutta ja mittavaa panostusta massiivikaivuna toteutettu mallikosteikko olisi jäänyt tekemättä.**
- **Kosteikon rakentamiseen käytetty kokonaistyöaika**
 - raivaus 80 h,
 - raivatun puuston ja kantojen ajo 100 h,
 - kosteikkoalueen kaivu ja muut maansiirtotyöt (vallien, niemekkeiden ja saarekkeiden muotoilu, huoltotie ja pohjapadot ja maansiirto traktorilla) 260 h,
 - muut työt 60 h.
 - **Yhteensä 500 tuntia.**

- ***Kiitokset maanomistajalle esimerkillisestä luonnonhoitotyöstä!***

Kosteikkohankkeen toteuttajat

- Maanomistaja / urakoitsija Risto Juntunen
- Suomen riistakeskus, Kotiseutukosteikko-Life+

